

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій,
учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю**

Р І Ш Е Н Н Я

від 18 квітня 2018 року

**Про проект Закону України
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання
статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників
антитерористичної операції
(реєстр. № 8227 від 04.04.2018)**

Розглянувши проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції (реєстр. № 8227 від 04.04.2018), поданий народними депутатами України Третьяковим О.Ю., Бурбаком М.Ю., Загорієм Г.В., Гаврилюком М.В., Шухевичем Ю.-Б.Р. та Рибчинським Є.Ю., Комітет зазначає наступне.

Законопроект розроблено з метою вирішення питання визнання учасниками бойових дій добровольців добровольчих формувань, що брали безпосередню участь в антитерористичній операції, але в подальшому такі добровольчі формування не були включені до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, із наданням їм відповідних пільг та соціальних гарантій.

З цією метою законопроектом пропонується:

1. Частину першу статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (*далі – Закон про ветеранів війни*) доповнити новим пунктом 21, згідно з яким:

1) визнати учасниками бойових дій осіб, які відповідно до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» були залучені до участі в антитерористичній операції та у період до набрання чинності Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо статусу осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» № 291 від 07.04.2015 року (далі – Закон № 291) захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, перебуваючи безпосередньо в районах та у період її проведення, у взаємодії зі Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України та іншими суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом.

Довідково. Із набранням чинності 22.06.2015 Закону № 291 учасниками бойових дій визнаються особи, які у складі добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, за умови, що в подальшому такі добровольчі формування були включені до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів.

Статтею 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» в редакції на 22.06.2015 було визначено, що суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, є:

Служба безпеки України, яка є головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю;

Міністерство внутрішніх справ України;

Міністерство оборони України;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань;

Управління державної охорони України.

Відповідно норм цієї статті до участі в антитерористичних операціях за рішенням керівництва антитерористичної операції можуть бути залучені також громадяни за їх згодою;

2) повноваження щодо прийняття рішення про надання статусу учасника бойових дій зазначеним особам покласти на міжвідомчу комісію з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера і деяких інших категорій осіб відповідно до Закону про ветеранів війни, яка утворена Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції.

Довідково. Відповідно до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та

територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413, рішення про надання та позбавлення статусу учасника бойових дій стосовно осіб з числа учасників антитерористичної операції приймається комісіями з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій, утвореними в Міноборони, МВС, Мін'юсті, Національній поліції, Національній гвардії, СБУ, Службі зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Генеральній прокуратурі України, Управлінні державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС, ДФС, а у разі виникнення спірних питань – міжвідомчою комісією з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера і деяких інших категорій осіб відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, яка утворюється Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції;

3) порядок надання та позбавлення статусу учасника бойових дій таким особам, терміни їх участі в антитерористичній операції, порядок видачі посвідчення учасника бойових дій визначаються Кабінетом Міністрів України.

При цьому підставою для надання статусу учасника бойових дій визначити (але не виключно):

а) довідку суб'єкта, який безпосередньо здійснює боротьбу з тероризмом, про період безпосередньої участі особи в антитерористичній операції в районах її проведення у взаємодії з Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України та іншими суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом;

б) витяг з наказу Антитерористичного центру при Службі безпеки України про залучення особи до проведення антитерористичної операції.

2. Внести зміни до Земельного кодексу України, законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», «Про судовий збір», «Про зайнятість населення» та поширити пільги, які наразі передбачені для учасників антитерористичної операції, яким статус учасника бойових дій надано відповідно до пунктів 19 і 20 частини першої статті 6 Закону про ветеранів війни, також для учасників антитерористичної операції, які визнаватимуться учасниками бойових дій відповідно до нового пункту 21 частини першої статті 6 Закону про ветеранів війни, а саме:

- не проведення земельних торгів при безоплатній передачі земельних ділянок;

- право на призначення дострокової пенсії за віком (після досягнення чоловіками 55 років, жінками - 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років у чоловіків і не менше 20 років у жінок);

- віднесення дітей таких осіб до категорії дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки;

- право на державну підтримку у розмірі 50 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла та/або пільгового іпотечного житлового кредиту;

- звільнення від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях за подання позовів щодо спорів, пов'язаних з наданням статусу учасника бойових дій;

- віднесення таких осіб до категорій громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.

3. Також пропонується у пункті 20 частини першої статті 6 Закону про ветеранів війни стосовно надання статусу учасника бойових дій добровольцям добровольчих формувань, що в подальшому були включені до складу Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вилучити слова щодо участі таких осіб в забезпеченні проведення антитерористичної операції, залишивши лише умову щодо безпосередньої участі в антитерористичній операції, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, Адміністрація Державної прикордонної служби України, Національна гвардія України підтримують законопроект.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроект за умови його доопрацювання.

Антитерористичний центр при Службі безпеки України, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки України, Адміністрація Державної спеціальної служби транспорту, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерство внутрішніх справ України не мають зауважень та пропозицій.

Міністерство оборони України, Міністерство юстиції України та Генеральна прокуратура України надали свої пропозиції та зауваження.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини вважає, що цілі та завдання законопроекту можуть бути досягнуті без встановлення будь-яких обмежень у часі шляхом вилучення із абзацу першого пункту 20 частини першої статті 6 Закону про ветеранів війни умови щодо обов'язкового включення добровольчих формувань до складу суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, і тим самим буде дотримано рівність права громадян на отримання статусу учасника бойових дій за фактом самої їх участі в антитерористичній операції. Водночас, у разі необхідності, у пункті 20 частини першої статті 6 Закону про ветеранів війни передбачити норми щодо прийняття рішення про надання відповідного статусу міжвідомчою комісією при Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України надає узагальнюючий висновок, що за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з подальшим урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

З урахуванням проведеного обговорення, Комітет **вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання статусу та соціальних гарантій окремим особам із числа учасників антитерористичної операції (реєстр. № 8227 від 04.04.2018 року), поданий народними депутатами України Третяковим О.Ю., Бурбаком М.Ю., Загорієм Г.В., Гаврилюком М.В., Шухевичем Ю-Б.Р. та Рибчинським Є.Ю., за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити Третякова О.Ю.

Голова Комітету

О. ТРЕТЬЯКОВ